

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Bohuslava Hnízдила a soudců JUDr. Brigity Chrástilové, JUDr. Milady Tomkové, JUDr. Ludmily Valentové a JUDr. Karla Šimky v právní věci žalobkyně: **N. M.**, zastoupena Mgr. Bohdanou Novákovou, advokátkou, se sídlem Pod Terebkou 12, Praha 4, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 21. 12. 2004, č. j. OAM - 78/CU - 09 - P08 - 2004, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 12. 2. 2007, č. j. 14 Az 23/2005 - 47,

takto:

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Ustanovené zástupkyni, advokátce Mgr. Bohdaně Novákové, **se přiznává** odměna ve výši 2400 Kč, která bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto usnesení.

Odůvodnění:

Žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) podala včasnou kasační stížnost proti výše uvedenému rozsudku krajského soudu, jímž byla její žaloba proti rozhodnutí žalovaného dle § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), jako nedůvodná zamítnuta. Rozhodnutím žalovaného, blíže uvedeným v záhlaví tohoto usnesení, nebyl stěžovatelce udělen azyl podle § 12, § 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“). Rovněž na ni nebyla vztažena překážka vycestování ve smyslu § 91 téhož zákona. Žalovaný své rozhodnutí zdůvodnil tím, že stěžovatelkou uváděné náboženské potíže s přívrženci wahhabismu nelze pod důvody pronásledování dle zákona o azylu podřadit, neboť postrádají charakter pronásledování, jelikož původci nejsou státní orgány, ale soukromé osoby. Stěžovatelka se navíc při řešení svých problémů s žádostí o pomoc na státní orgány neobrátila, nelze tudíž ani připustit nečinnost státních orgánů Kyrgyzstánu. Žalovaný dospěl k závěru, že stěžovatelka tedy nebyla pronásledována z azylově relevantních důvodů ve smyslu zákona o azylu, a nesplňuje proto podmínky pro udělení azylu.

Nejvyšší správní soud nejprve přezkoumal formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost je podána včas, neboť byla podána ve lhůtě dvou týdnů od doručení napadeného rozsudku (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), je podána osobou oprávněnou, neboť stěžovatelka byla účastníkem řízení z něhož napadený rozsudek vzešel (§ 102 s. ř. s.), a je zastoupena advokátem (§ 105 s. ř. s.). Z obsahu kasační stížnosti vyplývá, že v ní stěžovatelka uplatňuje důvody ve smyslu ustanovení § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s. Kasační stížnost je tedy přípustná.

Po konstatování přípustnosti kasační stížnosti se Nejvyšší správní soud ve smyslu ustanovení § 104a s. ř. s. dále zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být podle citovaného ustanovení odmítnuta jako nepřijatelná. Zákonný pojem „přesah vlastních zájmů stěžovatele“, který je podmínkou přijatelnosti kasační stížnosti, představuje typický neurčitý právní pojem, jehož výklad provedl Nejvyšší správní soud již ve svém usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39. O přijatelnou kasační stížnost se podle tohoto usnesení může jednat v následujících typových případech:

- 1) Kasační stížnost se dotýká *právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu.*
- 2) Kasační stížnost se týká *právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně.* Rozdílnost v judikatuře přitom může vyvstat na úrovni krajských soudů i v rámci Nejvyššího správního soudu.
- 3) Kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit *judikatorní odklon*, tj. Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je namístě změnit výklad určité právní otázky, řešené dosud správními soudy jednotně.
- 4) Další případ přijatelnosti kasační stížnosti bude dán tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno *zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele.*

O zásadní právní pochybení se v konkrétním případě může jednat především tehdy, pokud:

- a) Krajský soud ve svém rozhodnutí *nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu* a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu.
- b) Krajský soud *v jednotlivém případě hrubě pochybil* při výkladu hmotného či procesního práva.

Stěžovatelka do protokolu o pohovoru k žádosti o udělení azylu uvedla, že důvodem pro který opustila svoji vlast je obava před vyhrožováním ze strany radikální islámské sekty wahhabistů, jelikož navštěvovala evangelický kostel. Stěžovatelka začala navštěvovat evangelický kostel na radu své sestřenice, měla nemocného syna a hledala pomoc v motlitbách evangelických misionářů. Během pohovorů, jenž byly konány dne 15. 7. 2004 a 15. 9. 2004, stěžovatelka nejdříve vypověděla, že je „evangelického vyznání Ježíše Krista“ a členkou evangelické církve, později uvedla, že členkou této církve nebyla, ale pouze se účastnila jejich shromáždění, nakonec konstatovala, že se narodila jako muslimka,

takže je muslimkou. S problémem vyhrožování ze strany wahhabistů, kteří ji zakazovali navštěvovat evangelický kostel, se stěžovatelka na státní orgány neobrátila.

V kasační stížnosti stěžovatelka namítá nezákonnost rozhodnutí spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení, a dále nepřezkoumatelnost spočívající v nesrozumitelnosti a nedostatku důvodů rozhodnutí. Stěžovatelka soudu vytýká, že nevyjasnil rozpory týkající se jejího skutečného náboženského přesvědčení a rozhodl na základě nedostatečně zjištěného skutkového stavu, jelikož žalovaný ve svém rozhodnutí uvedl rozporuplná zjištění. Dle žalovaného se nejprve stěžovatelka stala jehovistkou, následně uvedl stěžovatelčino tvrzení, že nikdy jehovistkou nebyla, poté žalovaný popisuje s jakými potížemi se stěžovatelka setkala po vstupu do evangelické církve, přičemž se při posledním pohovoru spokojil se závěrem, že se stěžovatelka považuje za muslimku, jelikož se jako muslimka narodila. Stěžovatelka dále v kasační stížnosti namítá, že žalovaný dostatečně nevyjasnil postavení evangelíků v zemi původu stěžovatelky a postavení odpadlíků od islámu. Rovněž nesouhlasí se závěrem žalovaného co se týče otázky pronásledování, a má za to, že ani sám žalovaný nemá jasno, zda potíže stěžovatelky s wahhabisty naplňovaly pojem pronásledování či nikoliv. Nesprávné posouzení právní otázky soudem stěžovatelka spatřuje především v tom, že jí nepřiznal postavení uprchlíka ve smyslu § 12 zákona o azylu, a to i přesto, že soudem doložila důkaz o tom, že konvertita od islámu má důvodný strach ze zabití, jelikož korán přikazuje takového odpadlíka zabít. V závěru kasační stížnosti stěžovatelka poukazuje na přijatelnost kasační stížnosti, jelikož dle jejího názoru výrazně přesahuje její vlastní zájem a dotýká se otázek, které doposud nebyly judikaturou Nejvyššího správního soudu řešeny. Zejména poukazuje na otázku odpadlictví od islámu a relevanci tohoto kroku z hlediska aplikace § 12 zákona o azylu, otázku aplikace norem islámského práva v soudní praxi českých soudů - povinnost ochrany jakékoli osoby v souladu s mezinárodním právem (čl. 2 a 3 Úmluvy o ochraně lidských práv a svobod), zvláště v případě, že žadateli o azyl hrozí v důsledku islámského práva smrt, a dále na otázku dokazování náboženského přesvědčení žadatelů. Rovněž krajskému soudu vytýká, že nedostatečně reagoval na její žalobní námitky, zejména na doplnění žaloby ze dne 18. 12. 2006, jímž se de facto vůbec nezabýval.

V doplnění kasační stížnosti ze dne 6. 4. 2007 právní zástupkyně stěžovatelky odkazuje na stížní body obsažené v kasační stížnosti a dodává, že napadené rozhodnutí soudu trpí vadou řízení spočívající v tom, že při zjišťování skutkové podstaty byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem způsobem, jež ovlivnil zákonnost rozhodnutí. V následujícím pouze jinými slovy shrnula výše uvedené stěžovatelčiny kasační námitky.

Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti popírá její oprávněnost, neboť se domnívá, že jak jeho rozhodnutí ve věci azylu, tak i rozsudek krajského soudu, byly vydány v souladu s právními předpisy. K námitce týkající se nedostatečného vyjasnění postavení evangelíků v zemi původu stěžovatelky žalovaný uvedl, že stěžovatelka nepodala svými tvrzeními přesvědčivé důkazy o přestoupení k evangelické víře a naopak v posledním pohovoru dne 15. 9. 2004 tvrdila, že se považuje za muslimku. Ze zjištění o situaci v zemi původu stěžovatelky žalovaný prokázal, že vláda Kyrgyzstánu netoleruje náboženský extremismus, konkrétně wahhabismus, a stěžovatelka tedy bezdůvodně nevyužila ochrany poskytované orgány země původu a odcestovala do České republiky. Žalovaný dále uvedl, že důvodem stěžovatelčiny žádosti o azyl byla mimo jiné i snaha o

legalizaci pobytu v České republice. Žalovaný navrhuje Nejvyššímu správnímu soudu, aby kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl, pokud ji neodmítne pro nepřijatelnost.

K výše uvedeným stěžovatelským námitkám Nejvyšší správní soud konstatuje následující:

Otázka problémů se soukromými osobami byla již judikaturou Nejvyššího správního soudu obšírně řešena, za všechny je možné uvést rozsudek č. j. 3 Azs 22/2004 - 48 ze dne 10. 3. 2004, dostupný na www.nssoud.cz, v němž je uvedeno následující: „Skutečnost, že žadatel o azyl má v zemi původu obavy před vyhrožováním ze strany soukromých osob, není bez dalšího důvodem pro udělení azylu podle ustanovení § 12 zákona č. 325/1999, o azylu, ve znění zákona č. 2/2002 Sb., tím spíše v situaci, kdy politický systém v zemi původu žadatele dává občanům možnost domáhat se ochrany svých práv u státních orgánů, a tyto skutečnosti v řízení o udělení azylu nebyly vyvráceny.“ V tomto směru je rovněž třeba poukázat na rozsudek ze dne 19. 2. 2004, č. j. 7 Azs 38/2003 - 37, dostupný na www.nssoud.cz, podle něhož za „pronásledování ve smyslu § 12 zákona o azylu je nutno považovat pouze takové ohrožení života či svobody, které je trpěné, podporované či prováděné státní mocí, nikoliv takové negativní jevy, které státní orgány cíleně potírají a čelí jim“; (ohledně přístupu státních orgánů Kyrgyzstánu k činnosti sekty wahhabistů srov. též rozsudek zdejšího soudu ze dne 26. 4. 2006, č. j. 3 Azs 172/2005 - 68, dostupný na www.nssoud.cz).

Vzhledem k rozporným informacím ohledně náboženského přesvědčení stěžovatelky, které sama během správního řízení postupně uvedla, Nejvyšší správní soud poukazuje na rozsudek ze dne 18. 1. 2006, č. j. 6 Azs 386/2004 - 40, dostupný na www.nssoud.cz, v němž je mimo jiné řečeno, že srovnání skutečností, jež žadatel o azyl uvedl v žádosti o azyl a následně v pohovoru (či v jednotlivých pohovorech), je významným měřítkem věrohodnosti výpovědi žadatele. Pokud tedy stěžovatelka sama uvádí rozporuplné informace ohledně svého náboženského vyznání, nelze správnímu orgánu vytýkat, že rozpor nevyjasnil. Naopak tím stěžovatelka sama snižuje věrohodnost tvrzených skutečností.

K námitce stěžovatelky spočívající v tom, že při zjišťování skutkové podstaty byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem způsobem, který ovlivnil zákonnost rozhodnutí, Nejvyšší správní soud pouze uvádí, že tato námitka postrádá jakoukoliv bližší specifikaci, v čem konkrétně stěžovatelka porušení ustanovení správního řádu spatřuje, a proto se jí zdejší soud nemohl blíže zabývat.

Nejvyšší správní soud s ohledem na výše uvedené dospěl k závěru, že ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu poskytuje dostatečnou odpověď na námitky podané v kasační stížnosti a krajský soud se prima facie v napadeném rozsudku neodchyluje od výkladu předmětných ustanovení podaného v citovaných rozhodnutích. Nejvyšší správní soud neshledal ani žádný jiný z výše vymezených důvodů pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání. Za těchto okolností Nejvyšší správní soud konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatelky, shledal ji proto ve smyslu § 104a s. ř. s. nepřijatelnou a odmítl ji.

O nákladech řízení rozhodl soud podle ustanovení § 60 odst. 3 s. ř. s., podle něhož žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, jestliže byl návrh odmítnut.

Stěžovatelce byla pro řízení o kasační stížnosti usnesením Krajského soudu v Ústí nad Labem č. j. 14 Az 23/2005 - 56 ze dne 27. 3. 2007 ustanovena zástupkyně, advokátka Mgr. Bohdana Nováková. Nejvyšší správní soud zástupkyni přiznal podle § 35 odst. 8 s. ř. s. odměnu ve výši 1 x 2100 Kč, za úkon právní služby spočívající v doplnění kasační stížnosti podle § 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu, a dále náhradu hotových výdajů ve výši paušální částky 300 Kč za jeden úkon podle § 13 odst. 3 citované vyhlášky, celkem 2400 Kč. Protože ustanovená zástupkyně zdejšímu soudu nesdělila, zda je plátcem daně z přidané hodnoty, soud přiznanou odměnu o částku odpovídající dani podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, nezvýšil. Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě šedesáti dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 28. února 2008

JUDr. Bohuslav Hnízdl
předseda senátu